

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

Tarih : 22.01.2020
Sayı : 660
SDP : 640

ESAS NO : 2019/88
KARAR NO : 2019/2481

DAVACI : ÜNAL TURİZM ULUSLARARASI TAŞ. VE TİC. LTD. ŞTİ.
VEKİLİ : AV. HALİT BAYIR- e tebligat
DAVALI : REKABET KURUMU BAŞKANLIĞI
VEKİLİ : AV. MEHMET METE BAŞBUĞ
Üniversiteler Mah. 1597. Cad. No. 9 Bilkent
Çankaya/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun 4. maddesinin ihlal edildiği nedeniyle aynı Kanunun 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ile ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca 2016 mali yılı sonunda oluşan ve kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirlerinin takdiren belirlenen oranda (271.394,725 TL) idari para cezası verilmesine ilişkin Rekabet Kurulunun 29/03/2018 tarih ve 18-09/180-85 sayılı kararının; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunu ihlal eder nitelikte faaliyette bulunmadığı, para cezasının internet haber sitesinde tespit edilen delil üzerine tatbik edilmesinin hukuka aykırı olduğu, kurulun rekabet ihlalinin ekisi ilgili teşebbüslerin ekonomik faaliyetlerinin sınırlı olması nedeniyle para cezası yerine kanunun 9. Maddesinin 3. Fıkrasını işleterek davacıya ihlale son verme uyarısı yapması gerektiği, ihlalin 30 gün değil 17 gün sürdüğünü bununda eylemin sistematik olmadığını ve süreklilik arz etmediğini gösterdiği, tatbik edilen para cezasının daha az olması gerektiği, hafifletici nedenler uygulanması gerektiği halde uygulanmadığı, tatbik edilen para cezasının sadece ihlale konu otogaz cirosu üzerinden hesaplanması gerekirken tüm faaliyetlerine ilişkin cirosundan kesilmesinin hakkaniyete aykırı olduğu ileri sürülerek iptali istenilmektedir.

SAVUNMANIN ÖZETİ : Soruşturma raporu ve ek yazılı görüş kurulun karar alabilmesi için geçirilmesi gereken idari süreçlerden ibaret olduğu ve kurul kararı niteliğinde bir idari işlem olmadığı, kurum raportörlerince yapılan yerinde incelemelerde Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası'nda yapılan ve teşebbüs temsilcilerinin katıldığı bir toplantıya ilişkin resimler ve tutanaklar ile bir internet sitesinde yer alan ve toplantıda alınan kararların yer aldığı bir haber tespit edildiği, kurul kararının 67. Paragrafında da belirtildiği üzere söz konusu toplantıya davacının temsilcisinin de katıldığı, Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı kurul kararının 38. Paragrafında belirtildiği üzere akaryakıt sektörünün Adıyamanın en sıkıntılı sektörlerinden biri olduğunu vurguladığı ve buradaki sıkıntıların çözümü noktasında ortak hareket edeceklerini ifade ettiği, bayiler arasındaki rekabetten ve fiyat farklılığından yakındığı, toplantı sonunda fiyat farklılığını denetlemek ve engellemek üzere beş kişilik bir komisyon kurulduğunun ifade edildiği, kurul kararının 66. Paragrafında da belirtildiği üzere Özderci'nin kurula yaptığı birinci savunmasında toplantının akaryakıt bayilerinin aşırı

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/88
KARAR NO : 2019/2481

rekabetin engellenmesi amacıyla yapıldığını ileri sürdüğü, davacının bu toplantıda yer almış olması ve alınan kararlara itiraz etmeyerek toplantı kararlarını kabul etmesi 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanunun 4. maddesinin ihlal ettiğinin göstergesi olduğu, halihazırda devam eden bir ihlal olmaması nedeniyle kanunun 9. Maddesinin 3. Fıkrasının uygulanmadığı, ihlalin süresinin tatbik edilen idari para cezasında ağırlatıcı neden olduğu, uygulanan para cezasının teşebbüsün gayrisafi hasılasının %1 i oranında oldukça düşük bir ceza uygulamasına gidildiği ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

T Ü R K M İ L L E T İ A D I N A

Karar veren Ankara 18. İdare Mahkemesi'nce, gereği görüldü:

Dava: davacı şirket hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiğinden bahisle 271.394,725 TL idari para cezası uygulanmasına ilişkin 29/03/2018 tarih ve 18-09/180-85 sayılı Rekabet Kurulu kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un **1. Maddesinde**, Bu Kanunun amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır, **2. Maddesinde**, Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hakim olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer, **3. maddesinde**, piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzelkişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler teşebbüs olarak tanımlandıktan sonra, **4. maddesinde**, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu hâller, özellikle şunlardır:

- a. **Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,**
- b. **Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,**
- c. **Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,**
- d. **Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması**

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/88
KARAR NO : 2019/2481

yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi.

e. Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması.

f. Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin satın alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi.

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi, teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonomik ve rasyonel gerekçelere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir." kuralına yer verilmiştir.

Bu kuralla, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Diğer yandan, Kanun'un "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasında, bu Kanun'un 4, 6 ve 7. maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir yıl önceki malî yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karara en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayrisafi gelirinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verileceği belirtilmiştir. "Önaraştırma" başlıklı 40. Maddesinde Kurul, resen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açılmasına ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapılmasına karar verileceği kuralı yer almaktadır.

Dosyanın incelenmesinden; davalı kuruma 29.11.2016 tarihinde 6916 sayı ile intikal eden şikayet başvurusunda, Adıyaman il merkezinde bulunan ve otogaz satışı faaliyeti gösteren bayilerin daha önce farklı fiyat tarifeleri uyguluyorken, yaklaşık bir aydır aynı fiyat tarifelerini uyguladıkları, bayilerin aralarında anlaşarak, suretiyle ortak bir fiyat belirleyip tüketicilere söz konusu fiyat üzerinden satış yaptıkları iddiaları üzerine ve kuruma farklı tarihte gelen başvurularda birlikte değerlendirilerek 30.11.2016 tarihli ilk inceleme raporu hazırlandığı, ilk inceleme raporunun 6.12.2016 tarihli Rekabet Kurulu toplantısında görüşülerek dosyalarda yer alan iddialara yönelik ön araştırma yapılmasına karar verildiği, Ön araştırma sonucunda düzenlenen 6.1.2017 tarihli rapor Rekabet kurulunun 19.1.2017 tarihli toplantısında görüşüldüğü ve kurul kararında belirtilen davacı ve dava dışı diğer şirketler hakkında 4054 sayılı yasanın 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verildiği, savunmaların istendiği, dava dışı on üç firmanın daha soruşturmaya dâhil edildiği,

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/88
KARAR NO : 2019/2481

yapılan soruşturma sonucunda 29.3.2018 tarihli Kurul toplantısında tesis edilen 18-09/180-85 sayılı dava konusu Kurul kararıyla; incelemede, yerinde bulunmuş belgeler ve yapılan tespitler ile teşebbüsün usul ve esasa ilişkin itirazları dikkate alınarak, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlâl edildiğinden bahisle, Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun kötüye kullanılması halinde verilecek para cezalarına ilişkin yönetmeliğin 5. maddesinin birinci fıkrasının a bendi ile ikinci fıkrası ve 7. maddesi uyarınca verilen 271.394.725 TL idari para cezasının iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi ile belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri yasaklanmıştır. Bu itibarla, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesine dayalı olarak bir rekabet ihlaline idari para cezası uygulanabilmesi için, Kanun'un 4. maddesinde belirtilen rekabete aykırı bir anlaşmanın yapılması ya da uyumlu eylemin gerçekleşmesi ve ayrıca bu hukuka aykırı davranışların varlığının ortaya konulması gerekir.

Anılan Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde ise maddenin amacı bakımından anlaşmanın, Medeni Hukuk'un geçerlilik koşullarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü **uzlaşma** ya da **uyuşma** anlamında kullanıldığı, anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının bir öneminin olmadığı belirtilmiştir.

4054 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde; rekabetin sağlandığı bir piyasa ekonomisinde fiyat ve kâr göstergelerinin müdahalelerden uzak olarak belirleneceği; rekabetin, piyasa ekonomisinin işlerliğini sağlayan araç durumundaki bir süreç olduğu, rekabeti oluşturacak şartların bulunmaması durumunda piyasa ekonomisinin sağlıklı bir şekilde işlemesinin mümkün olamayacağı, bu sürecin sağlıklı işlemesini temin etmek bakımından teşebbüslerin rekabete aykırı fiil ve davranışlardan sakınması gerektiği belirtilmiştir.

Rekabeti ihlâl edici amacın belirlenebildiği durumlarda, rekabete aykırı olduğu iddia edilen fiil ve davranışların mahiyetinin belirlenmesi asgari seviyede önem taşımaktadır. Nitekim 4054 sayılı Kanun'un aktarılan hükümleri ve buna ilişkin gerekçelerde özette; rekabetin ihlal edilmesini amaç edinen fiil ve davranışların yasaklandığı belirtilmiştir. Rekabet açısından önemli olduğunda kuşku bulunmayan geleceğe ilişkin fiyat ve maliyet gibi bilgilerin piyasada rekabet edilen başka bir teşebbüsle paylaşılmasında rekabeti ihlâl edici bir amacın olduğu şüphesinin ortaya çıkacağı açıktır. Rekabete hassas bilgilerin paylaşımının belirli bir süreç dâhilinde tekrarlanıyor olması da bu şüpheyi destekler ve bir anlaşmanın varlığını ortaya koyar niteliktedir. Ayrıca bilgi paylaşımının tekrar etmiyor olmasının, rekabete hassas bilgi paylaşımını rekabete aykırı bir anlaşma olmaktan çıkarmayacağı, bu durumun her somut olayın niteliğine göre ilgili mercilerce değerlendirileceği de açıktır.

Dava konusu uyuşmazlıkta; soruşturma raporu ve eklerinin incelenmesinden, davacı

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/88
KARAR NO : 2019/2481

teşebbüsün 24.8.2014 tarihinde Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası öncülüğünde gerçekleşen otopaz istasyonu yetkilileri ile yapılan toplantıya katıldığı, söz konusu toplantıda Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Mahmut Uslu tarafından, istasyonlar arasındaki rekabetten ve fiyat farklılığından çok şikayetçi olduğunun dile getirildiği, toplantı sonunda somut bir karara vararak bu sorunu kesin bir şekilde çözüme kararlılığına yönelik beyanlarda bulunulduğu, tavsiye edilen fiyat üzerinden azami %4 indirim yapılması hususunun toplantıda karara bağlandığı, bu karara uyum gösterilmesini temin etmek için istasyonları denetlemekle görevli beş kişilik bir komisyon kurulduğunun ATSO'ya ait bilgisayardan ele geçirilen word belgesinden anlaşıldığı, nitekim soruşturma kapsamında olan dava dışı ÖZDERECİ tarafından verilen savunmada "...LPG dağıtım firmalarının bir çoğunun Adıyamanda bulunduğunu ve bu firmaların bazılarının da kendi istasyonlarının olduğu, bu sebeple çok kırıncı bir rekabetin yaşandığı. İstasyon sahiplerinin neredeyse alış fiyatına LPG sattıkları ve bu durumun piyasada faaliyet gösteren diğer bayileri çok zor duruma soktuğu, bazı bayilerin istasyonlarını dahi satmak zorunda kaldığı. Toplantının: LPG dağıtım firmalarını ve destek verdikleri bazı bayilerinin diğer istasyonların aşırı rekabetten zarar görmesini engellemek, haksız rekabeti önlemek ve bu sektöre yatırım yapmış kimselerin istasyon masraflarının çıkarılmasını sağlamak adına yapıldığı..." ifadelerine yer verdiği, yürütülen ön araştırma sürecinde ayrıca, internette yapılan araştırmalar sırasında ulaşılan, yerel basın-yayın organlarından Kahta Gündem (www.kahtagundem.com) isimli internet sitesinde yer alan " Uslu: İlimizde Akaryakıt Sektörü sıkıntılı" başlıklı ve 24.8.2014 tarihli haber içeriği ile Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası E-Bülteni adlı yayının " Akaryakıt Sektörünün Sorunları ATSO'da Masaya Yatırıldı" başlıklı yazıda "Adıyaman Ticaret ve Sanayi Odası ev sahipliğinde 5. Meslek grubuna mensup akaryakıt sektörünün sorunlarının ele alındığı bir toplantı düzenlendi. 5. Meslek grubuna mensup Tüplü Gaz bayileri , sektörel sorunlarını konuşmak ve çözüm üretmek üzere ticaret ve sanayi odası öncülüğünde bir araya geldiler. ATSO yönetim kurulu başkanı Mustafa Uslu burada yaptığı konuşmasında, akaryakıt sektörünün Adıyaman da en sıkıntılı sektörlerden biri olduğunu, Aranızda olan rekabetten çok müzdarip olduğunu ifade ettiği. Bayiler arasında uçurum fiyat farkının olduğunu belirttiği..." haber içeriğinde birbiri ile örtüşen ifadeler yer verildiği, ATSO'nun 20.8.2014 tarih ve 2013-2017/65 Karar No'lu Yönetim Kurulu Karar defterinin 6. Maddesinde " 6- odamızda kayıtlı 5. Meslek grubuna kayıtlı bulunan akaryakıt sektöründe faaliyet gösteren üyelerimizin sorunlarını dinlemek ve çözüm yollarını ve önerilerini dinlemek üzere 21.8.2014 tarihinde odamızda bir toplantı düzenlenmesine, sektör mensuplarının davet edilmelerine..." ifadelerine yer verildiği ve soruşturma kapsamında rekabeti kısıtlama amacı tespitlerine yer verilen anlaşmanın yapıldığı toplantıya davacı şirketi temsilen Ünsal Sönmüş'ün katıldığını gösteren toplantı esnasında çekilen fotoğraflara soruşturma dosyası kapsamında 1 nolu resmin 27. numarasında olduğu anlaşılmaktadır.

Soruşturma raporu ve ekleriyle dosyada mevcut tüm bilgi, belge ve deliller birlikte değerlendirildiğinde; soruşturma konusu LPG satış bayilerinin otopaz perakende satışlarının

T.C.
ANKARA
18. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019/88
KARAR NO : 2019/2481

birlikte belirlenmesi konularında piyasada rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama etkisi doğuran veya bu etkiyi doğurabilecek nitelikte olan anlaşma ve uyumlu eylem içerisinde buldukları, piyasaya yönelik kararların uyum ve müzakere içinde beraberce alınmasına yönelik irade mutabakatı doğrultusunda hareket ettikleri, bu mutabakat kapsamında kararlaştırılan hususların hayata geçirildiğinin iktisadi analiz ve grafiklerle sabit olduğu dikkate alındığında, söz konusu anlaşma ve uyumlu eylemlerin tarafı olan davacı şirketin 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal ettiği sonucuna varıldığından, bu eylemlerinin karşılığı olarak davacı hakkında 271.394,725 TL idarî para cezası uygulanmasına ilişkin dava konusu Kurul kararında hukuka aykırılık görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle davanın reddine, aşağıda dökümü yapılan 353,15 TL yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 1.362,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine, artan posta avansının karar kesinleştikten sonra davacıya iadesine, kararın tebliğini izleyen günden itibaren otuz (30) gün içerisinde Ankara Bölge İdare Mahkemesi nezdinde istinaf yolu açık olmak üzere 13/12/2019 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
SADIK AKGÜL
38001

Üye
NAMIK CAN
182206

Üye
AHMET ÇAVDAR
216716

YARGILAMA GİDERLERİ :	
Başvurma Harcı	: 35,90 TL
Karar Harcı	: 35,90 TL
YD Harcı+YD İ.Harcı	: 180,40 TL
Vekalet Harcı	: 5,20 TL
Posta Gideri	: 95,75 TL
TOPLAM	: 353,15 TL

